

پرولاکتین هورمونی است که بر هورمون های مختلف بدن تأثیر می گذارد، این هورمون به عنوان PRL یا هورمون لاکتوژنیک شناخته می شود. افزایش این هورمون، هم در مردان و هم در زنان وجود دارد و به ندرت باعث ایجاد مشکل می شود. پرولاکتین عمدتاً برای کمک به تولید شیر زنان پس از زایمان استفاده می شود. پرولاکتین در قسمت جلویی غده هیپوفیز در مغز و همچنین در رحم، مغز، سینه‌ها، پروستات، بافت چربی، پوست و سلول‌های ایمنی وجود دارد. این هورمون برای سلامت باروری مردان و زنان مهم است. عملکرد خاص پرولاکتین در مردان به خوبی شناخته شده نیست، با این حال، سطح پرولاکتین برای اندازه گیری رضایت جنسی در مردان و زنان مورد استفاده قرار می گیرد. آزمایش سطح پرولاکتین که آنرا همکاران ما می توانند با **خونگیری در منزل** انجام دهند، می تواند سایر مشکلات ناشی از این هورمون را نشان دهد.

پرولاکتین در بدن چه نقشی دارد؟

پرولاکتین زمانی ترشح می شود که نوزاد تازه متولد شده از سینه مادرش شیر می خورد و باعث تولید شیر می شود. تولید پرولاکتین توسط دو هورمون اصلی کنترل می شود: دوپامین و استروژن. این هورمون ها پیامی را به غده هیپوفیز ارسال می کنند که در درجه اول نشان می دهد که آیا تولید پرولاکتین باید شروع شود یا متوقف شود. دوپامین تولید پرولاکتین را مهار می کند، در حالی که استروژن تولید آن را افزایش می دهد. علاوه بر دوپامین و استروژن، هورمون‌های دیگر نیز می‌توانند میزان پرولاکتین آزاد شده در بدن را افزایش و یا کاهش دهند، مانند هورمون آزادکننده تیروتروپین، اکسی توسین و هورمون آنتی دیورتیک.

چرا آزمایش پرولاکتین انجام می شود؟

در زنان:

زنانی که علائم پرولاکتینوما دارند ممکن است نیاز به آزمایش داشته باشند. پرولاکتینوما یک تومور غیر سرطانی در غده هیپوفیز است که سطوح بالایی از پرولاکتین تولید می کند.

علائم پرولاکتینوما در زنان عبارتند از:

- سردردهای غیر قابل توضیح
- اختلال بینایی
- گالاکتوره یا خارج شدن شیر از پستانها
- درد یا ناراحتی در حین رابطه جنسی
- رشد غیر طبیعی موهای بدن و صورت

• آکنه غیر طبیعی

این آزمایش معمولاً بر روی افراد مبتلا به پرولاکتینوما انجام می شود تا پاسخ تومور به درمان را پیگیری کند. علاوه بر این، در صورت داشتن مشکلات باروری یا پریشانی نامنظم، ممکن است آزمایش پرولاکتین مورد نیاز باشد. این آزمایش همچنین می تواند سایر مشکلات غده هیپوفیز یا هیپوتالاموس را رد کند.

در مردان:

مردان در صورت بروز علائم پرولاکتینوما ممکن است به آزمایش نیاز داشته باشند. علائم پرولاکتینوما در مردان عبارتند از:

- سردردهای غیر قابل توضیح
- اختلال بینایی
- کاهش میل جنسی یا مشکلات باروری
- اختلال در نعوظ
- کمبود غیر طبیعی موهای بدن و صورت

این آزمایش همچنین ممکن است برای موارد زیر استفاده شود:

- بررسی اختلال عملکرد بیضه یا اختلال نعوظ
- مشکلات مربوط به غده هیپوفیز یا هیپوتالاموس

علل سطوح غیر طبیعی پرولاکتین:

به طور معمول، مردان و زنان غیرباردار فقط مقادیر اندکی از پرولاکتین را در خون خود دارند. هنگامی که سطوح این هورمون بالا گزارش شده است، ممکن است ناشی از موارد زیر باشد:

- پرولاکتینوما (یک تومور خوش خیم در غده هیپوفیز که پرولاکتین بیش از حد تولید می کند)
- بیماری های موثر بر هیپوتالاموس
- بی اشتهایی
- داروهایی که برای درمان افسردگی، روان پریشی و فشار خون بالا استفاده می شود
- آسیب یا تحریک قفسه سینه

- همچنین، بیماری کلیوی، نار سایه کبد و سندرم تخمدان پلی کیستیک همگی می توانند بر میزان پرولاکتین تأثیر بگذارند.

آزمایش پرولاکتین:

آمادگی برای انجام آزمایش پرولاکتین:

آزمایش پرولاکتین در ست مانند آزمایش خون است که می توان در منزل هم خونگیری شود. لازم نیست برای آن آماده شوید فقط چند دقیقه در آزمایشگاه طول می کشد. نمونه معمولاً سه تا چهار ساعت پس از بیدار شدن در صبح جمع آوری می شود. خون از رگ بازوی شما گرفته می شود. برخی از قرص های ضد بارداری، داروهای فشار خون بالا یا داروهای ضد افسردگی می توانند بر نتایج آزمایش تأثیر بگذارند. قبل از انجام آزمایش در مورد داروهایی که مصرف می کنید به پزشک خود اطلاع دهید. مشکلات خواب، سطح استرس بالا و ورزش شدید قبل از آزمایش نیز می تواند بر نتایج تأثیر بگذارد.

اگر سطح پرولاکتین در آزمایش بالا گزارش شد:

اگر مقدار پرولاکتین خارج از محدوده طبیعی باشد، به این معنی نیست که فرد بیمار است. گاهی اوقات اگر فرد در زمان انجام آزمایش تحت استرس زیادی بوده، سطوح می تواند بالاتر باشد. همچنین، آنچه که یک محدوده طبیعی در نظر گرفته می شود ممکن است در هر آزمایشگاه متفاوت باشد. اگر سطح پرولاکتین بسیار بالا باشد می تواند نشانه ای از ابتلا به پرولاکتینوما باشد. این تومور سرطانی نیست و معمولاً با دارو درمان می شود. در این مورد، ممکن است پزشک MRI درخواست کند.

اگر سطح پرولاکتین در آزمایش پایین گزارش شد:

اگر سطح پرولاکتین کمتر از محدوده طبیعی است، می تواند به این معنی باشد که غده هیپوفیز به درستی کار نمی کند. سطوح پایین پرولاکتین معمولاً نیازی به درمان دارویی ندارد.

درمان:

برخی داروها که می توانند باعث کاهش سطح پرولاکتین شوند عبارتند از:

- دوپامین
- لوودوپا (برای بیماری پارکینسون)

- مشتقات آلکالوئید ارگوت (برای سردردهای شدید)

به طور کلی همه موارد سطوح بالای پرولاکتین نیازی به درمان ندارند.

درمان به تشخیص بستگی دارد. اگر مشخص شود که علت افزایش پرولاکتین، پرولاکتینوم کوچک است یا دلیلی برای آن پیدا نشود، ممکن است پزشک شما اصلاً هیچ درمانی را توصیه نکند.

در برخی موارد، پزشک ممکن است دارویی برای کاهش سطح پرولاکتین تجویز کند. در صورت وجود پرولاکتینوما، هدف استفاده از دارو برای کاهش اندازه تومور و کاهش مقدار پرولاکتین است.

اقدامات دیگری که می توان برای کاهش سطح پرولاکتین انجام داد عبارتند از:

- تغییر رژیم غذایی و کاهش سطح استرس
- توقف تمرینات ورزشی با شدت بالا
- اجتناب از پوشیدن لباس هایی که سینه را تحریک می کند
- مصرف مکمل های ویتامین B-6 و ویتامین E
- ویتامین B-6 بخشی از فرآیند تولید دوپامین است و سطوح بالاتر دوپامین می تواند سطح پرولاکتین را کاهش دهد. ویتامین E به طور طبیعی از افزایش سطح پرولاکتین جلوگیری می کند.

هورمون پرولاکتین چه اثری روی باروری دارد؟

در برخی موارد، سطح بالای پرولاکتین می تواند منجر به ناباروری شود. تومورهای پرولاکتینوما می توانند بر غده هیپوفیز شما فشار وارد کرده و تولید هورمون ها را متوقف کنند. در مردان، این امر باعث کاهش میل جنسی و ریزش موهای بدن می شود. در زنان می تواند منجر به ناباروری شود. هایپرپرولاکتینمی می تواند باردار شدن را برای یک زن دشوار کند. سطوح بالای پرولاکتین می تواند تولید طبیعی هورمون های استروژن و پروژسترون را مختل کند. این می تواند باعث شود که تخمدان ها به طور نامنظم تخمک ها را آزاد کنند یا به طور کامل متوقف شوند. داروها و سایر درمان های پرولاکتینوما به بازیابی باروری در اکثر زنان کمک می کند. اگر متوجه شدید که سطح پرولاکتین بالایی دارید یا تومور پرولاکتینوما دارید، فوراً در مورد درمان با پزشک خود صحبت کنید. همچنین می توانید در مورد حذف یا کاهش تومورها با پزشک خود مشورت کنید.

در صورت داشتن شرایط مرتبط با سطح بالای پرولاکتین، احتمالاً پزشک، شما را به متخصص غدد ارجاع می دهد. متخصص غدد می تواند به شما در درمان یا جراحی کمک کند. پزشک شما ممکن است برای بررسی اینکه آیا تومور پرولاکتینوما باعث افزایش سطح پرولاکتین شما می شود، درخواست اسکن MRI کند. گاهی اوقات

هیچ دلیل خاصی برای سطوح بالای پرولاکتین شما وجود ندارد، این به عنوان هیپرپرولاکتینمی ایدیوپاتیک شناخته می شود. این عارضه معمولاً پس از چند ماه بدون درمان از بین می رود. اگر سطح پرولاکتین شما کاهش نیابد، پزشک احتمالاً دارو تجویز خواهد کرد. ممکن است در زمانی که تحت درمان برای سطوح بالای پرولاکتین هستید، باردار شوید. اگر این اتفاق افتاد، فوراً به پزشک یا متخصص غدد خود اطلاع دهید. ممکن است به شما بگویند که مصرف دارو را قطع کنید. با این حال، مصرف داروهای خود را تا زمانی که به شما گفته نشده است متوقف نکنید. پرولاکتینوما و هیپرپرولاکتینمی تهدید کننده زندگی نیستند. بدترین عوارض جانبی داروها معمولاً پس از درمان از بین می روند. ناباروری ناشی از سطوح بالای پرولاکتین را می توان پس از بازگشت سطح پرولاکتین به حالت عادی معکوس کرد.

منابع:

[/https://www.hormone.org](https://www.hormone.org)

[/https://www.yourhormones.info](https://www.yourhormones.info)

[/https://www.healthline.com](https://www.healthline.com)

<https://www.webmd.com/a-to-z-guides/prolactin-test>

https://fa.wikipedia.org/wiki/%D8%B3%D9%A6%D8%AF%D8%B1%D9%A0_%D8%A%D8%AE%D9%A0%D8%AF%D8%AV%D9%A6_%D9%BE%D9%A4%DB%AC%E2%80%80%00%09%00%80%08%03%08%00%00%80%00%09